

Nr 26

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om rätt till avdrag vid beskattningen för pensionskostnader.

(2:a avd.)

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:262 av herr *Stefanson m. fl.* och II:299 av herr *Darlin m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte antaga följande

Förslag till

lag om ändring av punkt 2. a. av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas att punkt 2. a. av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) skall erhålla följande ändrade lydelse.

Anvisningar till 29 §

2. a. Skattskyldig må — — — 53 §.

Avdrag må — — — till pensionsförsäkring.

För rätt till avdrag kräves vidare — — — stiftelsens pensionsreserv.

För rätt till avdrag kräves jämväl — — — ovan sagts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1964; dock att äldre bestämmelser alltjämt skola gälla vid 1964 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1964 eller tidigare år.

2) de likalydande motionerna I:434 av herr *Hagberg m. fl.* och II:528 av herr *Heckscher m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts företaga utredning samt till 1964 års riksdag framlägga förslag om rätt för rörelseidkare att oavsett företagsform under ATP-systemets uppbyggnadsperiod göra skattefria avsättningar till konto inom rörelsen för utjämning av pensionskostnader.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I:262 och II:528 (jämför II:526).

Gällande rätt

De år 1955 beslutade ändrade bestämmelserna rörande företagsbeskattningen innefattade bl. a. nya föreskrifter angående vad som skall förstås med pensionsstiftelse och om rätt till avdrag för avsättning av medel till dylik stiftelse. Bestämmelserna var föremål för översyn vid 1961 års höstriktsdag i samband med antagande av civilrättslig lagstiftning rörande pensionsstiftelser. Fr. o. m. 1962 års taxering innebär de skatterättsliga bestämmelserna, som gäller vid taxering till både statlig och kommunal inkomstskatt, bl. a. följande.

Enligt punkt 2. a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen må skattskyldig åtnjuta avdrag vid beräkning av inkomst av rörelse för medel, som avsatts till sådan pensionsstiftelse varom förmåles i punkt 6 av anvisningarna till 53 § samma lag. Motsvarande gäller jämlikt punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 22 § vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder. För rätt till avdrag kräves bl. a. att medlen kontant eller i form av aktier eller därmed jämförliga tillgångar till ett värde motsvarande den gjorda avsättningen överlämnats till stiftelsen. Är fråga om aktiebolag, ekonomisk förening m. fl. juridiska personer godtas avsättning i form av skuldebrev. Därvid fordras emellertid numera i regel att skuldebrevet innefattar utfästelse om ränta.

Genom 1961 års lagstiftning har vidare föreskrivits att för rätt till avdrag även skall krävas att den skattskyldige utfäst pension samt att utfästelsen i princip skall vara oantastbar. Sålunda stadgas i fjärde stycket av förenämnda anvisningspunkt till 29 § att pensionsstiftelseavsättning skall tjäna till tryggnad av den skattskyldiges utfästelse om pension. Utfästelse skall vara gjord av den skattskyldige till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande. Utfästelse till arbetstagare om pension, som ännu ej börjat utgå, skall innefatta att denne vid avgång ur tjänsten utan samband med inträffat pensionsfall har rätt till den del av pensionen som intjänats vid avgången (s. k. fribrev).

Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse må uppgå till högst det belopp, som fordras för att uppbringa stiftelsens förmögenhet vid beskattningsårets utgång till vad som motsvarar pensionsreserven, beräknad enligt 10 § lagen med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse. Enligt detta lagrum avses med pensionsreserv kapitalvärdet av utgående pensioner samt i fråga om pensioner, som ännu inte börjat utgå, kapitalvärdet av utfästelser om pension till den del pension enligt utfästelserna intjänats vid tillfället för beräkningen. Pensionsreserven kan även påverkas av tilläggsutfästelser om pension enligt det s. k. PRI-systemet eller annat liknande system. Vid 1962

års taxering gäller en schablonregel för beräkning av pensionsreserv på grund av sådana tilläggsutfästelser (prop. 132 och bev. utsk. bet. 55/1961).

Femte stycket av punkt 2. a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen stadgar, att vid beräkning av det belopp, vartill avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse högst må uppgå, hänsyn i fråga om s. k. familjeföretag icke får tas till pensionsutfästelse avseende någon, som genom eget eller anhörigs innehav av aktier har ett avgörande inflytande i bolaget, eller ock efterlevande till någon varom sålunda är fråga.

S. k. fria pensionsstiftelser skall stå under tillsyn enligt 1929 års lag om tillsyn över stiftelser. För s. k. bundna stiftelser gäller bestämmelserna i 1937 års lag om aktiebolags pensionsstiftelse m. m.

Enligt punkt 6 av anvisningarna till 53 § kommunalskattelagen fordras att följande förutsättningar är uppfyllda för att en pensionsutfästelse i skatterättslig mening skall föreligga. Stiftelsens stadgar skall ha fastställts av tillsynsmyndigheten. De skall innehålla föreskrift att stiftelsens ändamål uteslutande är pensionering på grund av tjänst och att ändamålet skall vara oförändrat så länge stiftelsen består samt att vid dess upplösning eller då det icke längre finns eller kan antagas komma att finnas någon, vars rätt till pension på grund av tjänst skall tillgodoses av stiftelsen, återstående medel antingen skall användas för dylik pensionering eller också anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål.

För stiftelser, vilkas förmögenhet överstiger pensionsreserven, avses enligt övergångsbestämmelserna till 1961 års lagstiftning i ämnet en avtappning av överskottet tvångsmässigt skola ske. Denna s. k. avtappningsregel träder i kraft först vid 1964 års taxering.

Frågornas tidigare behandling

De i förenämnda motioner framställda yrkandena har tidigare varit föremål för riksdagens prövning, senast år 1962 men på förslag av bevillningsutskottet avvisats. Därvid har — beträffande spörsmålet om medräknande av pension åt huvudaktieägare i familjeföretag vid beräkning av pensionsreserv — från utskottets sida åberopats att bestämmelsen härom tillkom år 1955 i samband med att lagstiftningen om rätt till avdrag vid beskattning för avsättning av medel till pensionsstiftelse ändrades i väsentliga delar. Anledningen till dess införande var att det från taxeringsmyndigheternas sida framhållits att pensionsstiftelseavsättningar i betydande omfattning skett endast för att vinna obehöriga skattefördelar samt att detta missbruk av avsättningsmöjligheterna förekommit främst bland familjeföretagen. Det ansågs på grund härav lämpligt att beträffande avdragsrätten för avsättningar till pensionsstiftelse likställa familjeföretagen med enskilda rörelseidkare, vilka saknar möjlighet att göra pensionsstiftelseavsättningar för egen pensionering.

1962 års bevillningsutskott framhöll vidare (bet. nr 23) att pensionsstif-

telseutredningen i det betänkande, som låg till grund för 1961 års lagstiftning rörande pensionsstiftelser, främst av tidsskäl inte till behandling upptagit den speciella frågan om pensionsavsättning i fåmansbolag. Det hade emellertid förutsatts att utredningen i sitt fortsatta arbete skulle pröva huruvida behov alltså kunde anses föreligga att bibehålla nu ifrågasatt begränsningsregel eller om avsättning för huvudaktieägarens pensionering kunde göras avdragsgill utan risk för att reglerna missbrukades. Enligt utskottets mening borde utredningens överväganden i denna del avvaktas innan definitiv ställning togs i frågan.

Vad härfter angår frågan om en vidgad rätt till avdrag i rörelse för avsättning till konto för utjämning av pensionskostnad erinrade 1961 års bevillningsutskott (bet. nr 55) om att finansieringen av den allmänna tilläggspensioneringen skedde enligt den s. k. fördelningsprincipen, vilken innebär att varje års utgifter skall täckas av de avgifter och andra inkomster som belöper på året. Då kostnaderna för utgående pensioner enligt den allmänna tilläggspensioneringen var jämförelsevis ringa under de första åren var det en konsekvens av systemets uppbyggnad på fördelningsprincipens grund att avgifterna till en början var låga. Då det gjorts gällande att företagens pensionskostnader i själva verket var högre under dessa år än vad som motsvarade de fastställda avgifterna jämförde man med de avgifter som skulle utgå om försäkringen uppbyggts på ett annat system, nämligen det s. k. premiereservsystemet, vilket vanligen tillämpades inom privat pensionsförsäkring. I samband med tillkomsten av den allmänna tilläggspensioneringen prövades emellertid ingående på vilken finansieringsmetod lagstiftningen lämpligen borde byggas upp. Därvid befanns fördelningssystemet, bl. a. med hänsyn till dess fördelar i ett pensionssystem med värdebeständiga pensionsförmåner, böra ges företräde framför premiereservsystemet.

Enligt utskottets mening uteslöt den valda finansieringsmetoden att företag, som inte utfäst sig att utbetala pensioner vid sidan av den allmänna tilläggspensioneringen, kunde anses ha någon pensionsskuld utöver de författningsenligt föreskrivna avgifterna för denna pensionering.

1962 års bevillningsutskott erinrade härutöver om att den svenska skattelagstiftningen inrymde stora möjligheter för företagen till konsolidering och självfinansiering bl. a. genom rätt till långt gående nedskrivning av varulager och tämligen generösa regler för avskrivning å inventarier. Utskottet framhöll även att allmänna skatteberedningen vid sina överväganden rörande ändrade beskattningsregler för företagen hade att beakta att tillräckliga möjligheter skapades för konsolidering och självfinansiering samt anförde vidare bl. a. följande.

ATP-systemet medger företagen möjlighet till lån av medel för investeringsändamål eller över huvud taget för deras kapitalförsörjning. Ur allmänna pensionsfonden, till vilken erlagda pensionsavgifter ingår, finnes nämligen möjlighet till återlån för dem som erlagt avgifterna. Enligt de för

fondförvaltningen gällande bestämmelserna äger var och en, som erlagt pensionsavgift för ett visst år, året därpå söka återlån med upp till 50 procent av avgiftsbeloppet. Lånens löptid skall kunna uppgå till tio år. De fondmedel, som inte tas i anspråk för återlån, skall delvis kunna placeras i skuldförbindelser, utfärdade av kreditinrättningar, sparbanker och centralkassor för jordbrukskredit samt sådana kreditinstitut som bildats för att tillgodose näringslivets behov av långfristig kredit. Med hänsyn till att ATP-systemet nyligen trätt i kraft och till att pensionsavgifterna till en början är förhållandevis ringa ligger det i sakens natur att återlånen ännu inte fått större praktisk betydelse. På längre sikt torde dock systemet innebära ett verksamt bidrag till företagens kapitalförsörjning.

Motionerna

Av innehållet i de förevarande motionerna må här återges följande.

I *motionerna I:262 och II:299* erinras om att begränsningen för familjebolag vad angår avsättning till pensionsstiftelse på sin tid motiverades med de möjligheter till missbruk som ansågs föreligga i dessa företag. Denna motivering är inte godtagbar. Enligt motionärernas mening utgör det förhållandet att förevarande pensionsstiftelser står under allmän tillsyn tillsammans med de bestämmelser i övrigt som gäller för pensionsstiftelser en fullt tillräcklig garanti mot missbruk.

Med hänsyn till den stora betydelse som familjebolagen har för landets näringsliv och för dess ekonomiska utveckling bör de för dessa bolag rådande diskriminerande undantagsbestämmelserna slopas. Det bör vara angeläget för statsmakterna att inte försvåra existensen för den typ av företag som familjebolagen representerar. En i familjeföretag verksam aktieägare bör kunna beredas pension på samma sätt som företagets övriga personal.

Motiveringen för yrkandet i de likalydande *motionerna I:434 och II:528* återfinnes i *motionen II:526*. Häri uttalas att det förhållandet att avgifterna till ATP periodiseras på visst sätt saknar betydelse i fråga om arbetsgivarens pensionsförpliktelse. Eftersom principen för bokföringslagen är att en rörelseidkare eller ett företag inte får framställa sin ställning såsom starkare än den verkliga är, skulle det vara i överensstämmelse med »god köpmannased» att pensionsförpliktelsen registrerades såsom skuld i företagets bokföring. En bestämmelse i sådan riktning skulle emellertid otvivelaktigt erbjuda övergångssvårigheter beträffande vinstredovisningen. En rätt att successivt bygga upp en egen fond skulle innebära en lämplig övergångsform. Arbetsgivare bör inom större såväl som inom mindre företag få rätt att till egen pensionsfond göra avsättningar upp till visst maximibelopp per år. Maximibeloppet bör vara den mot pensionsförpliktelse svarande genomsnittliga verkliga årskostnaden enligt försäkringsmatematiska beräkningar och avsättningen under året kunna uppgå till skillnaden mellan detta maximibelopp och de avgifter arbetsgivaren under året har att inbetala för

sina anställda. Härvid bör under visst år icke utnyttjad rätt till avsättning få ackumuleras och tillgodogöras under senare år. Enligt motionärerna bör all avsättning till egen pensionsfond upp till angivet tak vara avdragsgill. Å andra sidan bör ianspråktagande av pensionsfond för inbetalning till ATP-fond betraktas såsom intäkt av rörelsen.

Utskottet

I förevarande betänkande har utskottet att till behandling upptaga vissa motionsyrkanden rörande avdrag vid beskattningen för pensionskostnader.

Möjligheterna till skattefria avsättningar till pensionsstiftelse har successivt begränsats sedan 1930-talets sista år. Anledningen härtill har varit dels att man velat förhindra att bestämmelserna utnyttjas i syfte att nå icke avsedda skatteförmåner, dels att alltför liberala avsättningsmöjligheter inte ansetts förenliga med en konjunkturstabiliserande ekonomisk politik.

Förutsättningarna för rätten till avdrag för avsättning till pensionsstiftelse har radikalt ändrats efter tillkomsten av ATP och genom de vid 1961 års höstriksdag antagna civil- och skatterättsliga bestämmelserna på förevarande område. Genom 1961 års regler har således möjligheterna att skattefritt avsätta medel till pensionsstiftelser ytterligare begränsats. För rätt till avdrag kräves numera bl. a. att utfästelsen om pension gjorts av den skattskyldige själv — tidigare godkändes av pensionsstiftelsen lämnad utfästelse — och att utfästelsen skall innefatta rätt till s. k. fribrev vid avgång ur tjänsten före uppnådd pension, dvs. fråga skall vara om oantastbar pensionsrätt. Dessa bestämmelser medför i princip en minskning av den s. k. avdragsgilla pensionsreserven, varmed förstås det belopp, vartill pensionsstiftelsens förmögenhet högst må uppgå för att avdragsrätt för avsättning till stiftelsen skall föreligga. En annan omständighet som verkar nedsättande på den avdragsgilla pensionsreserven är att utfästelser, vari inlagts förbehåll att pension må nedsättas med belopp motsvarande vad den anställda kan komma att uppbära enligt ATP, vid pensionsreservens beräkning skall beaktas blott till sitt nettovärde, dvs. utfästelsens belopp minskat med vad som kan komma att utgå enligt ATP. Detta har medfört att många pensionsstiftelsers förmögenhet överstiger vad som numera motsvarar pensionsreserven. För att motverka att ett alltför stort överskott kvarligger i pensionsstiftelse under obegränsad tid har införts en regel varigenom arbetsgivarna är skyldiga att gottgöra sig för erlagda ATP-avgifter ur stiftelseöverskottet, den s. k. avtappningsregeln. Bestämmelsen, som inte träder i kraft förrän vid 1964 års taxering, gäller endast i de fall stiftelseförmögenheten överstiger 120 procent av pensionsreserven.

I motsatt riktning, dvs. höjande på pensionsreserven, verkar å andra sidan att arbetsgivaren kan ha åtagit sig att avsätta medel för tilläggspension utöver ATP, t. ex. enligt det s. k. PRI-systemet som grundar sig på överenskommelse mellan vissa parter på arbetsmarknaden.

Alltsedan den reform av avdragsreglerna rörande pensionsavsättningar, som skedde år 1955, har gällt att vid beräkning av avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse i familjeföretag hänsyn inte får tas till pensionsförmån avseende huvuddelägare eller honom närstående. Denna bestämmelse påverkades inte av 1961 års lagstiftning. Alltjämt får således avdrag för pensionsavsättning inte medges i den mån avsättningen gäller pensionering av sådana personer.

I motionerna I:262 och II:299 ävensom i den i motionen II:526 intagna motiveringen för yrkandet i motionerna I:434 och II:528 har uttalats att huvuddelägare och honom närstående bör likställas med övriga anställda i ett företag i vad avser rätt till avdrag för avsättning till pensionsstiftelse. Sådan pensionsutfästelse bör således enligt motionärernas mening få medräknas vid beräkning av avdragsgill pensionsreserv.

Utskottet vill med anledning härav erinra om att anledningen till att denna regel infördes år 1955 var att det från taxeringsmyndigheternas sida framhållits, att pensionsstiftelseavsättningar i betydande omfattning skett endast för att vinna obehöriga skattefördelar samt att detta missbruk av avsättningsmöjligheterna förekommit främst bland familjeföretagen. Det ansågs på grund härav lämpligt att beträffande avdragsrätten för avsättningar till pensionsstiftelse likställa familjeföretagen med enskilda rörelseidkare, vilka saknar möjlighet att göra pensionsstiftelseavsättningar för egen pensionering. Riksdagen har senare vid ett flertal tillfällen avslagit motionsvis framställda yrkanden om upphävande av begränsningsregeln.

I det betänkande av pensionsstiftelseutredningen, som låg till grund för 1961 års lagstiftning rörande pensionsstiftelser, hade utredningen främst av tidsskäl inte tagit upp till behandling den speciella frågan om pensionsavsättning i fåmansbolag. I propositionen nr 178 till 1961 års riksdag med förslag till ändrade bestämmelser i fråga om rätt till avdrag vid taxeringen för avsättning till pensionsstiftelse m. m. förutsatte emellertid departementschefen att utredningen i sitt fortsatta arbete skulle pröva huruvida behov alltjämt kunde anses föreligga att bibehålla nu ifrågavarande begränsningsregel eller om avsättning för huvudaktieägarens pensionering kunde göras avdragsgill utan risk för att reglerna missbrukades. Enligt utskottets mening bör utredningens överväganden i denna del avvaktas innan definitiv ställning tas till frågan. Utskottet avstyrker därför det i motionerna I:262 och II:299 framställda lagstiftningsyrkandet.

Utskottet tar härefter till behandling upp yrkandet i motionerna I:434 och II:528 om rätt för rörelseidkare att — oavsett företagsform — under ATP-systemets uppbyggnadsperiod göra skattefri avsättning till konto inom rörelsen för utjämning av pensionskostnaderna. Till stöd för detta yrkande har bl. a. åberopats att ATP-systemet bygger på fördelningsprincipen, vilket leder till i början låga men efter hand stigande avgiftsinbetalningar under

pensionssystemets uppbyggnadstid och att arbetsgivare, vars pensionsförpliktelser ju är givna redan i och med ATP-systemets ikraftträdande, därför bör ha rätt att skattefritt avsätta medel till egen pensionsfond med belopp som erfordras — utöver de årliga avgifterna till tilläggspensioneringen — för att täcka de faktiska pensionsförpliktelser, som åvilar honom.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att finansieringen av den allmänna tilläggspensioneringen uppbyggts på den s. k. fördelningsprincipen. Denna innebär, att företag, som inte utfäst sig att betala pensioner vid sidan av ATP, inte kan anses ha någon pensionsskuld utöver de författningsenligt föreskrivna avgifterna för denna pensionering.

I motionen I:526 har som motivering för yrkandet i motionerna I:434 och II:528 även åberopats att en rätt till skattefri avsättning till konto inom rörelsen för utjämning av pensionskostnader kan anses motiverad också med hänsyn till företagens självfinansiering. Därigenom skulle företagen få öka de möjligheter att skapa ett eget riskvilligt kapital och det svenska näringslivets konkurrenskraft och expansionsförmåga stärkas.

Utskottet vill med anledning härav framhålla, att gällande skattelagstiftning erbjuder företagen stora möjligheter till konsolidering och självfinansiering både genom omfattande avsättningar till investeringsfonder, långtgående nedskrivningar å varulager och icke obetydliga avskrivningar å maskiner och inventarier. Företagen har härjämte enligt ATP-systemet möjlighet att i bl. a. investeringssyfte återlåna erlagda pensionsavgifter ur allmänna pensionsfonden. Slutligen må erinras om att 1962 års riksdag bemyndigat Kungl. Maj:t att träffa avtal om inrättande av två nya kreditinstitut, ett för långfristig kreditgivning till mindre och medelstora näringsföretag (Aktiebolaget Företagskredit) och ett för exportkrediter (Aktiebolaget Exportkredit).

Mot bakgrunden av det nu anförda anser sig utskottet inte kunna biträda utredningsyrkandet i motionerna I:434 och II:528.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:262 av herr Stefanson m. fl. och II:299 av herr Darlin m. fl. om rätt till avdrag vid beskattningen för avsättning inom familjebolag till pension, samt

2) de likalydande motionerna I:434 av herr Hagberg m. fl. och II:528 av herr Heckscher m. fl. om rätt till viss skattefri avsättning för utjämning av pensionskostnad, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 23 april 1963

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, fröken Ranmark, herrar Stefansson, Oscar Carlsson, Wärnberg, Yngve Nilsson, Sundin, Paul Jansson och Erik Filip Petersson; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Göteborg, Nilsson i Svalöv, Kärrlander, Engkvist, Asp, Christenson i Malmö, Magnusson i Borås, Andersson i Essvik, Eriksson i Bäckmora och Forsberg.

Reservationer

I) av herrar *Hagberg, Stefansson, Yngve Nilsson, Sundin, Erik Filip Petersson, Gustafson* i Göteborg, *Nilsson* i Svalöv, *Christenson* i Malmö, *Magnusson* i Borås och *Eriksson* i Bäckmora, vilka — under återopande av innehållet i de likalydande motionerna I:262 av herr Stefansson m. fl. och II:299 av herr Darlin m. fl. — ansett, att utskottet bort tillstyrka motionärernas förslag om rätt för familjebolag att göra skattefri avsättning för pensionering även av huvuddelägare och sålunda under punkten 1) hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till nämnda motioner antaga det vid motionerna fogade förslaget till lag om ändring av punkt 2. a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

II) av herrar *Hagberg, Yngve Nilsson, Nilsson* i Svalöv och *Magnusson* i Borås, vilka — under återopande av innehållet i de likalydande motionerna I:434 av herr Hagberg m. fl. och II:528 av herr Heckscher m. fl. — ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till motionerna och sålunda under punkten 2) hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts företaga utredning samt till 1964 års riksdag framlägga förslag om rätt för rörelseidkare att oavsett företagsform under ATP-systemets uppbyggnadsperiod göra skattefri avsättning till konto inom rörelsen för utjämning av pensionskostnaderna.

III) vid punkten 2) av utskottets hemställan av herrar *Stefansson, Erik Filip Petersson, Gustafson* i Göteborg och *Christenson* i Malmö.